

SISÄLLYS

Esipuhe..... v

A. YLEISET SÄÄNNÖKSET TYÖSUHTEESTA

Työsopimus ja työehtosopimus

Työsopimuslaki 26.1.2001/55.....	30
Työehtosopimuslaki 7.6.1946/436.....	87
Laki työehtosopimuksen yleisittävyyden vahvistamisesta 26.1.2001/56.....	105
Laki työntekijöiden lähettämisestä 17.6.2016/447.....	107
Laki kauppaedustajista ja myyntimiehistä 8.5.1992/417.....	116
Laki maanpuolustusvelvollisuutta täyttävän työ- ja virkasuhteen jatkumisesta 8.5.2009/305.....	121

Yhdenvertaisuus sekä tasa-arvo

Yhdenvertaisuuslaki 30.12.2014/1325.....	123
Laki yhdenvertaisuusvaltuutetusta 30.12.2014/1326.....	129
Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 8.8.1986/609.....	131
Laki tasa-arvovaltuutetusta 30.12.2014/1328.....	141
Laki yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnasta 30.12.2014/1327.....	141
Valtioneuvoston asetus etnisten suhteiden neuvottelukunnasta 17.6.2015/771.....	143

Yksityisyyden suoja

EPNAs (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (GDPR) 27.4.2016; otteita.....	145
Tietosuojalaki 5.12.2018/1050.....	166
Laki yksityisyyden suojasta työelämässä 13.8.2004/759.....	172
Laki sähköisen viestinnän palveluista 7.11.2014/917; VI osa.....	178
Turvallisuusselvityslaki 19.9.2014/726; otteita.....	183
Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 14.6.2002/504.....	186

Työsuhdekeksinnöt

Laki oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin 29.12.1967/656.....	188
Asetus oikeudesta työntekijän tekemiin keksintöihin 10.6.1988/527.....	190

Tilaaavastuu

Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä 22.12.2006/1233.....	192
Sosiaali- ja terveysministeriön päätös tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006) valvonnan siirtämisestä Uudenmaan työsuojelupiiriin työsuojelutoimistolle 16.1.2007/49.....	198
Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 29.12.2016/1397; otteita.....	198
Laki Harmaan talouden selvityksyksiköstä 21.12.2010/1207; otteita.....	201

B. HENKILÖSTÖN OSALLISTUMISJÄRJESTELMÄT

Laki yhteistoiminnasta yrityksissä 30.3.2007/334.....	211
Laki yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisön-laajuisissa yritysryhmissä 30.3.2007/335.....	221
Henkilöstörahalaki 5.11.2010/934.....	229
Valtioneuvoston asetus henkilöstörahaloista 18.11.2010/988.....	238
Laki henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa 24.8.1990/725.....	239
Osakeyhtiölaki 21.7.2006/624; otteita.....	241
Laki henkilöstöedustuksesta eurooppayhtiössä (SE) ja eurooppaosuuskunnassa (SCE) 13.8.2004/758.....	247
Laki yhteistoiminta-asiamiehestä 30.3.2010/216.....	253

C. TYÖRIITOJEN SOVITTELU SEKÄ TUOMIOISTUIMET

Laki työriitojen sovittelusta 27.7.1962/420.....	258
Valtioneuvoston asetus työriitojen sovittelusta 4.6.2009/394.....	260
Laki työneuvostosta ja eräistä työsuojelun poikkeusluvista 19.5.2004/400.....	260
Laki oikeudenkäynnistä työtuomioistuimessa 31.7.1974/646.....	263
Tuomioistuinelaki 25.8.2016/673; otteita.....	272
Laki välimiesmenettelystä 23.10.1992/967.....	275

D. TYÖAIKA JA VUOSILOMA SEKÄ VAPAAT

Työaika

Työaikalaki 5.7.2019/872.....	293
EPNAs (EY) N:o 561/2006 tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta ja neuvoston-asetusten (ETY) N:o 3821/85 ja (EY) N:o 2135/98 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3820/85 kumoamisesta 15.3.2006.....	303
Leipomotyölaki 9.6.1961/302; 5 §.....	313
Laki sopimattomasta menettelystä klinkeino-toiminnassa 22.12.1978/1061.....	313

Vuosiloma

Vuosilomalaki 18.3.2005/162.....	318
----------------------------------	-----

Vapaat

Laki itsenäisyyspäivän viettämisestä yleisenä juhla- ja vapaapäivänä 26.11.1937/388.....	327
Laki vapunpäivän järjestämisestä työntekijäin vapaapäiväksi eräissä tapauksissa 27.4.1944/272.....	327
Opintovapaalaki 9.3.1979/273.....	328
Opintovapaa-asetus 7.12.1979/864.....	330
Vuorotteluvapaalaki 30.12.2002/1305.....	331

E. TYÖTURVALLISUUS

Yleiset säännökset

Työturvallisuuslaki 23.8.2002/738.....	347
Valtioneuvoston asetus työpaikkojen turvallisuus- ja terveystarkastuksista 18.6.2003/577.....	359

Melu ja värinä

Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemisesta melusta aiheutuvilta vaaroilta 26.1.2006/85	362
Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemisesta värinästä aiheutuvilta vaaroilta 27.1.2005/48	364

Kemikaalien käyttö työpaikalla

Kemikaalilaki 9.8.2013/599	368
Valtioneuvoston päätös työntekijöille aiheutuvan suuronnottomuusvaaran torjunnasta 23.9.1999/922	380
Valtioneuvoston asetus kemiallisista tekijöistä työssä 9.8.2001/715	381
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus haitallisiksi tunnetuista pitoisuuksista 1.9.2020/654	385
Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemiseksi biologisista tekijöistä aiheutuvilta vaaroilta 14.12.2017/933	385
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus biologisten tekijöiden luokituksista 29.10.2020/748	389
Laki syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville aineille ja menetelmille ammatissaan altistuvien luettelosta ja rekisteristä 11.6.2020/452	389
Valtioneuvoston asetus työhön liittyvän syöpävaaran torjunnasta 12.12.2019/1267	390
Valtioneuvoston päätös ympäristön tupakansavusta ja siihen liittyvän syöpävaaran torjunnasta työssä 8.12.1999/1153	393
Laki eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista 22.5.2015/684	395
Valtioneuvoston asetus asbestityön turvallisuudesta 25.6.2015/798	397
Valtioneuvoston päätös lyijytyöstä 9.12.1993/1154	400

Koneet ja laitteet

Valtioneuvoston asetus koneiden turvallisuudesta 12.6.2008/400	402
Valtioneuvoston asetus työssä käytettävien ajoneuvojen peruutushälytimestä 18.10.2012/568	405
Valtioneuvoston asetus laserlaitteista ja niiden tarkastuksesta 24.4.2008/291	406
Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemiseksi optiselle säteilylle altistumisesta aiheutuvilta vaaroilta 25.2.2010/146	410
Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemiseksi sähkömagneettisista kentistä aiheutuvilta vaaroilta 19.5.2016/388	411
Valtioneuvoston asetus työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta 12.6.2008/403	414
Valtioneuvoston asetus työpaikkojen turvamerkeistä ja niiden vähimmäisvaatimuksista 21.5.2015/687	423
Valtioneuvoston päätös henkilönsuojainten valinnasta ja käytöstä työssä 22.12.1993/1407	426
Valtioneuvoston päätös käsin tehtävistä nostoista ja siirroista työssä 22.12.1993/1409	430
Valtioneuvoston päätös näyttöpäätetyöstä 22.12.1993/1405	431

Rakennustyön turvallisuus

Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta 26.3.2009/205	433
Valtioneuvoston asetus rakennustyötä tekevän sukeltajan pätevyydestä ja turvallisuussuunnitelmasta 20.10.2011/1088	450
Työministeriön päätös rakennustyömaiden henkilöstötiloista 3.11.1994/977	450

Räjätys- ja loushintatyö sekä muu räjähdysvaara

Kaivoslaki 10.6.2011/621; otteita	452
Valtioneuvoston asetus kaivosturvallisuudesta 29.12.2011/1571	456
Valtioneuvoston asetus räjäytys- ja loushintatyön turvallisuudesta 16.6.2011/644	460
Panostajalaki 3.6.2016/423	464
Valtioneuvoston asetus panostajien pätevyyskirjoista 16.6.2016/458	467
Valtioneuvoston asetus räjähdyskelpoisten ilma-seosten työntekijöille aiheuttaman vaaran torjunnasta 18.6.2003/576	469

Sähköturvallisuus

Sähköturvallisuuslaki 16.12.2016/1135	473
Valtioneuvoston asetus sähkötyöstä ja käyttötyöstä 21.12.2016/1435	491

Säteily

Säteilylaki 9.11.2018/859	494
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ionisoimattoman säteilyn väestölle aiheuttaman altistuksen rajoittamisesta 22.11.2018/1045	525
Valtioneuvoston asetus ionisoivasta säteilystä 22.11.2018/1034	526
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ionisoivasta säteilystä 22.11.2018/1044	536

Muuta lainsäädäntöä

Tartuntatautilaki 21.12.2016/1227; otteita	539
STM määräyskokoelma 30.12.2003:1 Työnantajalle annettava selvitys terveydentilasta tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi	542
Valtioneuvoston asetus lisääntymisterveydelle työssä vaaraa aiheuttavista tekijöistä ja vaaran torjunnasta 13.5.2015/603	545
Valtioneuvoston asetus puunkorjuutyön turvallisuudesta 23.8.2001/749	545
Valtioneuvoston asetus alusten lastauksen ja purkamisen työturvallisuudesta 1.7.2004/633	547

F. TYÖSUOJELUN VALVONTA JA HALLINTO

Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta 20.1.2006/44	559
Laki eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta 16.12.2016/1137	570
Valtioneuvoston ohjesääntö 3.4.2003/262; 21 ja 22 §	575
Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveysministeriöstä 28.6.2017/491; 4 §	576
Valtioneuvoston asetus työ- ja elinkeinoministeriöstä 15.11.2007/1024; 1 ja 2 §	576
Laki työsuojeluhallinnosta 8.1.1993/16	577
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden toimialueista 9.12.2015/1494	578
Valtioneuvoston asetus työsuojeluneuvottelukunnasta 16.7.2009/565	579
Valtioneuvoston asetus työsuojelulautakunnista 21.1.2010/53	579
Laki työsuojeluhenkilörekisteristä 23.11.2001/1039	580
Laki työsuojeluun liittyvien arviointielimien hyväksymisestä 5.11.2010/1053	581
Asetus työympäristötyön erityisansio- ja ansio-mitalista 31.1.1997/106	582

Laki työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta 24.2.1978/159.....	583
Asetus työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta 29.6.1978/501; 1 ja 2 §.....	586
Työsuojelurahastolaki 6.4.1979/407.....	586
Valtioneuvoston asetus työturvallisuussäännöksiä valmistelevalta neuvottelukunnasta 4.12.2003/1048.....	586
Valtioneuvoston asetus kemikaalineuvottelukunnasta 28.8.2014/706.....	587
Valtioneuvoston päätös viranomaisten yhteistoiminnasta räjähdysainetarkastusten suorittamisessa. 14.4.1978/280.....	588
Valtioneuvoston asetus työ-, koulutus- ja elinkeinoasiain neuvostosta 19.6.2008/433.....	589

G. TYÖTERVEYSHUOLTO

Työterveyshuoltolaki 21.12.2001/1383.....	595
Valtioneuvoston asetus hyvän työterveyshuolto käytännön periaatteista, työterveyshuollon sisällöstä sekä ammattihenkilöiden ja asian- tuntijoiden koulutuksesta 10.10.2013/708.....	600
Valtioneuvoston asetus terveystarkastuksista erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä 27.12.2001/1485.....	603
Valtioneuvoston asetus huumausainetestien tekemisestä 7.4.2005/218.....	605
Valtioneuvoston asetus työntekijöiden työterveyskortista rakennustyössä 14.12.2006/1176.....	606
Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3.8.1992/734; otteita.....	607
Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 9.10.1992/912; otteita.....	610
Terveydenhuoltolaki 30.12.2010/1326; otteita...	611
Tupakkalaki 29.6.2016/549; otteita.....	612
Valtioneuvoston asetus tupakointitiloista ja tupakointikiellon hakemisesta asuntoyhteisöön 7.7.2016/601.....	616

H. TAPATURMAT JA AMMATTITAUDIT

Työtapaturma- ja ammattitautilaki 24.4.2015/459.....	625
Sosiaali- ja terveysministeriön päätös tapaturmavakuutuslain mukaisten etuuksien ja muiden markkamäärien sitomisesta palkka- ja hintatason muutokseen 19.12.1995/1608.....	670
Valtioneuvoston asetus työtapaturma- ja ammattitautilaisa tarkoitettua haittaluokituksesta 11.6.2015/768.....	671
Valtioneuvoston asetus ammattitautiluettelosta 11.6.2015/769.....	683
Laki opiskeluun liittyvissä työhön rinnastettavissa olosuhteissa syntyneen vamman tai sairauden korvaamisesta 24.4.2015/460.....	685
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus työtapaturma- ja ammattitautilain 87 §:n 3 momentin mukaisen haittarahan kertakorvauksen perusteista 14.1.2019/48.....	686
Laki tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnasta 30.12.2010/1316.....	690
Valtioneuvoston asetus työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisen vuosityöansion määrittämisestä 10.12.2015/1466.....	693

I. NUORET TYÖNTEKIJÄT

Laki nuorista työntekijöistä 19.11.1993/998.....	698
Valtioneuvoston asetus nuorille työntekijöille erityisen haitallisista ja vaarallisista töistä 15.6.2006/475.....	701
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus nuorille työntekijöille vaarallisten töiden esimerkkiluettelosta 25.4.2012/188.....	702
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus nuorille työntekijöille sopivien kevyiden töiden esimerkkiluettelosta 25.4.2012/189.....	703
Asetus alkoholijuomista ja väkiviinasta 22.12.1994/1344; 27 ja 27 a §.....	704

J. AMMATILLINEN OSAAMINEN JA KOULUTUS

Laki ammatillisesta koulutuksesta 11.8.2017/531.....	710
Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 5.10.2017/673.....	737
Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta 2.10.2017/680.....	744
Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa 6.10.2017/699.....	748
Laki aikuiskoulutusetuuksista 28.12.2000/1276.....	752
Valtioneuvoston asetus aikuiskoulutustuesta 12.7.2001/652.....	759
Laki taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä 20.12.2013/1136.....	759
Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus oppisopimuskoulutuksessa olevan opiskelijan opintososiaalisista etuuksista 5.10.2017/679.....	760
Laki koulutuksen korvaamisesta 20.12.2013/1140.....	760

K. PALKKATURVA JA PALKKAN ULOSMITTAUS

Palkkaturvaki 27.11.1998/866.....	765
Valtioneuvoston asetus palkkaturvasta 22.12.2009/1276.....	770
Ulosottoakaari 15.6.2007/705; otteita.....	771

L. SOSIAALITURVAMAKSUT

Laki työnantajan sairausvakuutusmaksusta 9.9.2016/771.....	780
Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta 24.7.1998/555.....	781
Valtioneuvoston asetus työttömyysetuuksien rahoituksesta 18.12.2014/1277.....	795
Valtioneuvoston asetus työttömyysvakuutusmaksujen erääntymisestä ja eräpäivistä 28.12.2018/1375.....	795
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus työttömyysvakuutusrahastolle omavastuumaksuasiassa ilmoitettavista tiedoista 15.12.2008/1046.....	796
Sosiaali- ja terveysministeriön asetus työntekijän työeläkevakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun huomioon ottamisesta sairausvakuutusjärjestelmän mukaisissa päivärahoissa ja Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaisissa kuntoutusrahoissa 19.12.2008/1027.....	796
Valtioneuvoston asetus sairausvakuutusmaksujen maksuprosenteista vuonna 2021 19.11.2020/819.....	796

M. TYÖTTÖMYYSTURVA SEKÄ TYÖVOIMAPALVELU

Työttömyysturvalaki 30.12.2002/1290	814
Valtioneuvoston asetus työttömyysturvalain täytäntöönpanosta 30.12.2002/1330	851
Laki sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta 22.12.2006/1299	854
Työttömyyskassalaki 24.8.1984/603	858
Valtioneuvoston asetus työttömyyskassalain täytäntöönpanosta 22.3.2001/272	868
Valtioneuvoston asetus työttömyyssetuutta määrättäessä huomioon otettavasta tulosta 30.12.2002/1332	870
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus työvoimapolitiittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon merkittävistä tiedoista 29.12.2016/1556	874
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus työvoimapolitiittisista lausunnoista ja yhteistyövelvoitteesta työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa 19.2.2021/153	875
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus työssäkäyntialueista 17.12.2009/1153	876
Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista 20.11.2009/897	887
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista 28.12.2018/1373	894
Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta 28.12.2012/916	904
Valtioneuvoston asetus julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta 28.12.2012/1073	926
Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta 30.12.2014/1369	932
Valtioneuvoston asetus työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta 30.12.2014/1377	934
Laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta 30.12.2020/1269	935
Valtioneuvoston asetus työmarkkina-alueista 28.12.2012/1074	941
Valtioneuvoston asetus työllisyysperusteisesta investointiavustuksesta ja työllisyystyöohjelmasta 28.12.2012/1075	943
Laki kuntouttavasta työtoiminnasta 2.3.2001/189	944
Valtioneuvoston asetus valtion korvauksesta kuntouttavan työtoiminnan järjestämiseen 30.12.2014/1393	950
Laki eräiden pitkäaikaisesti työttöminä olleiden henkilöiden eläketuesta 28.1.2005/39	950
Laki työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhön-paluun edistämisestä 9.10.2009/738	953

N. SAIRAUSSAKUUTUS

Sairausvakuutuslaki 21.12.2004/1224	961
Valtioneuvoston asetus sairausvakuutuslain täytäntöönpanosta 30.12.2004/1335	1016
Laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista 15.7.2005/566	1020

O. TYÖNTEKIJÄIN ELÄKE

Työntekijän eläkelaki 19.5.2006/395	1044
Työntekijän eläkelain voimaannpanolaki 19.5.2006/396	1090
Työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaannpanolaki 29.1.2016/71	1097
Valtioneuvoston asetus työntekijän eläkelain täytäntöönpanosta 5.10.2006/874	1099

Laki työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta 26.8.2005/677	1101
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus eläkkeen vähentämisestä ja muuntamisesta 23.12.2016/1428	1105
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus eläkkeen kertasuorituskertoimista 28.11.2016/1039	1107
Laki valtion varoista suoritettavaan eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta 27.6.2003/644	1108
Valtioneuvoston asetus valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta 16.12.2004/1146	1110
Laki eräiden työeläkkeiden tarkistamisesta työeläkkeen ja kansaneläkkeen yhteensovittamisen johdosta 26.7.2002/635	1111
Laki suoran lisäeläkejärjestelyn turvaamisesta työnantajan maksukyvyttömyyden varalta 6.3.2015/209	1113
Valtioneuvoston asetus suoran lisäeläkejärjestelyn turvaamisesta työnantajan maksukyvyttömyyden varalta 16.4.2015/446	1114
Eläkesäätiölaki 29.12.1995/1774; 1–2 luvut	1115
Laki vapaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasaroistamisesta 28.11.1997/1038	1123
Vakuutuslaki 27.11.1992/1164; 1–2 luvut ..	1124

P. ERITYISSÄÄNNÖKSIÄ

Laki varallisuusosikeudellisista oikeustoimista 13.6.1929/228; 3 luku	1140
Vahingonkorvauslaki 31.5.1974/412	1146
Laki velkojien maksunsaantijärjestyksestä 30.12.1992/1578	1171
Konkurssilaki 20.2.2004/120; otteita	1173
Korkolaki 20.8.1982/633	1176
Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta 25.4.1930/150	1181
Oikeudenkäymiskaari 1.1.1734/4; otteita	1182
Verohallinnon päätös verovapaista matkakustannusten korvauksista vuonna 2021 24.11.2020/827	1183
Verohallinnon päätös matkakuluvähennyksen määrästä vuodelta 2020 toimitettavassa verotuksessa 10.11.2020/760	1187
Verohallinnon päätös vuodelta 2021 toimitettavassa verotuksessa noudatettavista luontoisetujen laskentaperusteista 25.11.2020/829	1188
Tuloverolaki 30.12.1992/1535; 10 §	1191
Laki verotusmenettelystä 18.12.1995/1558; otteita	1194
Ennakkoperintälaki 20.12.1996/1118; 25 §	1198
Laki rajoitetusti verovelvollisen tulon verottamisesta 11.8.1978/627; otteita	1199
Rikoslaki 19.12.1889/39; otteita	1200
Ulkomaalaislaki 30.4.2004/301; otteita	1207
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus ulkomaalaislain nojalla säädettyihin tehtäviin toimivaltaisista työ- ja elinkeinotoimistoista 27.11.2017/835	1213
Laki kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä 14.12.2017/908	1214
Laki kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten 14.12.2017/907	1218
Valtioneuvoston asetus yhteiskunta- ja yritys- vastuun neuvottelukunnasta 4.9.2008/591	1222

Q. TYÖMARKKINA- KESKUSJÄRJESTÖJEN YLEISIÄ SOPIMUKSIA

Työmarkkinakeskusjärjestöjen yhteisiä sopimuksia ja suosituksia

Sukupuolivaikutusten arviointia koskeva työ- markkinakeskusjärjestöjen suositus 13.5.2009 (EK-AKAVA-KiIT-KT-SAK-STTK-VTMML) .	1224
Suositus päihdeongelmien ennaltaehkäisystä, päihdeasioiden käsittelystä ja hoitoonohjauksesta työpaikoilla 2016 (Akava, EK, KiIT, KT, SAK, STTK, VTML) .	1227
Harmaan talouden torjuntaa koskeva suositus 2007 (EK, SAK, STT, AKAVA) .	1230
PT-SAK, STTK, AKAVA hyvityssakkopöytäkirja 1984 ja muutospöytäkirja 2000 .	1231

Euroopan työmarkkinajärjestöjen puitesopimukset

EAY:n, UNICE/UEAPME:n ja CEEP:n puite- sopimus etätyöstä (tietotekniikka-avusteinen etätyö) 16.7.2002 .	1233
Suomen työmarkkinaosapuolten sopimus etätyötä koskevan puitesopimuksen täytäntöönpanosta 23.5.2005 .	1235
Etätyöstä sovittaessa huomioon otettavaa (23.5.2005) .	1236
EAY:n, UNICE/UEAPME:n ja CEEP:n työperäistä stressiä koskeva puitesopimus 8.10.2004 .	1237
Työperäistä stressiä koskeva keskusjärjestö- suositus 19.11.2007 (EK-AKAVA-SAK-KiIT- STTK-KT-VTML) .	1239
EAY:n, BUSINESSEUROPE:n, UEAPME:n ja CEEP:n työssä tapahtuvaa häirintää ja	

väkivaltaa koskeva itsenäinen puitesopimus 26.4.2007 .	1241
EAY:n, BUSINESSEUROPE:n, UEAPME:n ja CEEP:n osallistuvia työmarkkinoita koskeva puitesopimus 25.3.2010 .	1243

LIITTEET

Liite 1	
Valtioneuvoston asetus koneiden turvallisuudesta 12.6.2008/400 .	1248
Liite 2	
Valtioneuvoston asetus työhön liittyvän syöpävaaran torjunnasta 12.12.2019/1267 .	1271
Liite 3	
Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemiseksi biologisista tekijöistä aiheutuvilta vaaroilta 14.12.2017/933 .	1275
Liite 4	
Valtioneuvoston asetus työpaikkojen turvamerkeistä ja niiden vähimmäisvaatimuksista 21.5.2015/687 .	1278
Liite 5	
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetus haitalliseksi tunnetuista pitoisuuksista 1.9.2020/654 .	1286
Liite 6	
Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemiseksi sähkömagneettisista kentistä aiheutuvilta vaaroilta 19.5.2016/388 .	1310

Asiahakemisto .	1315
-----------------	------

Oikeustapaushakemisto .	1333
-------------------------	------